

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในจังหวัดสุพรรณบุรี

The Development of Basketry Products from Water Chestnuts for Tourism Promotion in Suphanburi Province

อักรพล ไวเชิงคำ¹ / กาญจนา เฟื่องศรี²

Akkarapol Waichiangkha / Kanchana Fuangsri

^{1,2} หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
วิทยาเขตสุพรรณบุรี

Bachelor of Arts, School of Culinary Arts, Suan Dusit University Suphanburi Campus

Received: February 4, 2022

Revised: April 24, 2022

Accepted: April 25, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบอาชีพจักสานต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้วเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ กลุ่มผู้อาวุโสที่ประกอบอาชีพจักสาน จำนวน 5 คน และผู้ประกอบอาชีพจักสาน จำนวน 20 คน โดยสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีฝนและอากาศชุ่มชื้น เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม รวมทั้งตำบลวังยาง

มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวและมีกิจกรรมเกิดขึ้นในชุมชนได้ คือ การทำนาเห้วครบวงจร โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเรียนรู้กิจกรรมจากประสบการณ์ตรง สามารถลงมือปฏิบัติเพื่อสัมผัสประสบการณ์จริงในนาเห้ว นอกจากนี้ชุมชนยังมีการจัดการความรู้และพัฒนาชุมชนด้วยกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการจักสานรูปแบบชะลอมสำหรับให้นักท่องเที่ยว เพื่อใช้ในกิจกรรมการเก็บเกี่ยวเห้วเป็นของฝาก โดยมาจากการรวมกลุ่มกันในชุมชนที่มีการผลิตใช้เองในครัวเรือนอยู่แล้ว 2) การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเห้ว มีจำนวน 4 รูปแบบ คือ ชะลอมจุก ชะลอมหูหิ้ว ชะลอมหูหิ้วทรงรี และแข่งชะลอมกลม และ 3) ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเห้ว ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน และด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวพบว่า ผู้ประกอบอาชีพจักสาน มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเห้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาผลิตภัณฑ์, ผลิตภัณฑ์จักสาน, ต้นเห้ว, การส่งเสริมการท่องเที่ยว, จังหวัดสุพรรณบุรี

Abstract

The purposes of this research are: 1) to study is basic information about Wang Yang sub-district community Si Prachan district Suphanburi Province, 2) to develop a prototype of basketry products from water chestnuts stem promote tourism in Suphanburi Province, and 3) to study the satisfaction of basketry weavers by using basketry products from Water Chestnuts stem in promoting Suphanburi Province. The population used in the research is five senior elders that are basketry and 20 wicker workers in particular. The research instruments are the interview forms, materials / equipment is using in product prototype development and questionnaires. The statistics is using for data analysis: content analysis, frequency, percentage, mean and

standard deviation. The research found that as follows: 1) Wang Yang Sub district, Sri Prachan District Suphanburi Province were mostly flatland areas with rain and moist air suitable for were farming Including Wang Yang Sub-district, there were tourism resources that can be a tourist attraction and have been activities in the community which to make were integrated poverty. Which tourists can be come to learn activities from direct. The experience can be practiced to experience the real in the river. Within addition, the community also has been know ledged management and community development through tourism activities. Which was a form of Chalom basketry for tourists for used in truffle harvesting activities as souvenirs. By coming together in a community that already was produced in the household. 2) With was to make integrated poverty which tourists can be come to learn activities from direct experience and them can be practiced to experience the real in the river. And 3) Satisfaction with the products of basketry were from the water chestnut tree and basketry products and in the aspect of tourism promotion, it was found that basketry. It was satisfied with the products from basketry the water chestnut. Overall was at a high level.

Keywords: product development, basketry products, water chestnut trees, tourism promotion, Suphanburi Province

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 ใน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขัน ได้อย่างยั่งยืน ซึ่ง การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ มีแนวทางส่งเสริมการสร้างรายได้จาก การท่องเที่ยว โดยดำเนินการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวโดยใช้ประโยชน์จากอัตลักษณ์และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยที่

สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตชุมชน อาทิ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ซึ่งจะเป็นการกระจายรายได้ไปสู่คนในชุมชนและท้องถิ่นทั่วประเทศอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศเพื่อให้เกิดความสมดุล และยั่งยืนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ตลอดจนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มนุษย์สร้าง ขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพจากทั่วโลก นอกจากนี้ยังพัฒนากลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว ตามศักยภาพของพื้นที่ เชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความต้องการของตลาด อาทิ การท่องเที่ยว โดยชุมชนการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวทางทะเล การท่องเที่ยวสีเขียว การท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา และการท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม รวมทั้งฟื้นฟูความเชื่อมั่นและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการท่องเที่ยวในสายตาโลก และดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดทั้งเชิงรับและเชิงรุก ในตลาดเป้าหมายทั้งตลาดศักยภาพเดิมและตลาดใหม่ โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน รวมทั้งสนับสนุนให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้นเพื่อลดการพึ่งพิงตลาดต่างประเทศ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2020)

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้าง รายได้เป็นตัวเงินให้กับประเทศชาติและประชาชนในทุกกระดับ เมื่อมีแหล่งท่องเที่ยวก็จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามา ซึ่งจะเกิดการใช้จ่าย แล้วทำให้เกิดการหมุนเวียนของรายได้ ปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า ชายฝั่งทะเล แนวปะการัง และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เช่น โบราณสถาน วัดวาอาราม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยวอีก

ประเภทหนึ่งที่อยู่คู่กับประเทศไทยมาตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบันและกำลังได้รับความนิยมให้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจในปัจจุบัน นั่นก็คือ ทรัพยากร การท่องเที่ยวทางการเกษตร (Tourism Authority of Thailand, 2017)

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการทำนาข้าว ไร่อ้อย การปลูกพืชผล ไม้ดอก และไม้ประดับ กระจายทั่วไปในทุกอำเภอของจังหวัดสุพรรณบุรี และมีพืชเกษตรกรรมอีกชนิดหนึ่งที่น่าสนใจปลูกนั่นก็คือ เห้ว เป็นพืชที่นิยมทำกันมากในเขตพื้นที่ภาคกลาง เป็นพืชเฉพาะถิ่นแหล่งสำคัญคืออำเภอศรีประจันต์ อาศัยน้ำจากลำน้ำท่าจีนที่ไหลผ่าน เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมเช่นเดียวกับการทำนาข้าว เช่น ที่ราบลุ่ม ดินเลนเหนียว อากาศร้อนชื้น เป็นต้น อัตราการบริโภคเห้วภายในประเทศเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้น ทั้งการบริโภคเห้วแบบต้มสุก เป็นส่วนประกอบในอาหาร ปัจจุบันการเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่สามารถใช้เครื่องมือเครื่องจักรในการเก็บเกี่ยวได้ ต้องใช้แรงงานคนเท่านั้น ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวเห้วจึงมีเพียงเดียวสำหรับเกี่ยวใบเห้ว ตะกร้าและสวิงสำหรับใส่หัวเห้วระหว่างการเก็บเกี่ยว ซึ่งหลังจากการเก็บเกี่ยวส่วนที่เหลือทิ้งคือ ต้นเห้ว ซึ่งต้นเห้ว มีคุณสมบัติเหมาะสมและสามารถนำมาทำผลิตภัณฑ์เชิงหัตถกรรมจากเห้วได้หลากหลายรูปแบบ เช่น งานจักสานจากต้นเห้ว เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ (Suphan.biz., 2020)

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริม และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มอาชีพจักสาน เพื่อให้สามารถสืบทอดความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานที่ทำจากต้นเห้วอันเป็นพืชพันธุ์ในท้องถิ่นให้เป็นสิ่งที่มิประโยชน์ใช้สอย ซึ่งสามารถนำไปจำหน่ายและสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว รวมทั้งให้สมาชิกสามารถพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่เคยมีอยู่แบบดั้งเดิมให้มีรูปแบบที่หลากหลายและมีคุณภาพดีขึ้นจนได้มาตรฐาน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ อันจะทำให้อาชีพจักสานเป็นงานที่มั่นคง สามารถเพิ่มรายได้ที่แน่นอนให้แก่ผู้ผลิต ซึ่งจะส่งผลทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ จากการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัก

สานผลิตภัณฑ์จากต้นเหหัวให้คงอยู่ และขยายออกไปให้แพร่หลายจนสมาชิกกลุ่มสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และยังเป็นการยกระดับการผลิตในภาคการเกษตรเพื่อเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบอาชีพจักสานต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ กลุ่มผู้อาวุโสที่อยู่ในชุมชนที่เปรียบเสมือนผู้ที่อยู่ในชุมชนมานาน เป็นผู้รู้จักท้องถิ่นทำมาหาเลี้ยงชีพในท้องที่ ซึ่งอาจเรียกได้ว่า เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจะเป็นผู้ประกอบอาชีพจักสาน จำนวน 5 คน ดำเนินการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.1 เป็นผู้อาวุโสที่ประกอบอาชีพจักสาน ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

- 1.2 มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพจักสานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interview) เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานและอาชีพของชุมชนตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้อาวุโสที่ประกอบอาชีพจักสาน ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์ตามเนื้อหาโดยแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรและสรุปประเด็นสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานและอาชีพของชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือกลุ่มผู้อาวุโสที่อยู่ในชุมชนที่เปรียบเสมือนผู้ที่อยู่ในชุมชนมานาน เป็นผู้รู้จักท้องถิ่นทำมาหาเลี้ยงชีพในท้องถิ่น ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจะเป็นผู้ประกอบการอาชีพจักสาน จำนวน 5 คน ดำเนินการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ วัสดุ/อุปกรณ์ การทำต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว โดยการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว มีขั้นตอนการเตรียมต้นแห้ว เริ่มจากนำต้นแห้วที่เหลือจากการเก็บเกี่ยวนำมาคัดเลือกลักษณะความยาวให้มีขนาดที่เท่ากัน จากนั้นนำผ้าชุบน้ำมันพืชชนิดที่ต้นแห้วให้ทั่ว ทั้งไว้ในร่มให้แห้ง และให้อากาศถ่ายเทได้สะดวกประมาณ 2 วัน จากนั้นชุบด้วยน้ำมันพืชอีกครั้งหนึ่ง และผึ่งลมให้แห้ง อีก 2 วัน จากนั้นนำเก็บเพื่อเตรียมการจักสานต่อไปเป็นรูปแบบชะลอม และภาชนะ ทั้งหมด 4 รูปแบบ คือ ชะลอมจุก ชะลอมหูหิ้ว ชะลอมหูหิ้วทรงรี และเข่งชะลอมกลม และการเก็บรักษาเพื่อความสวยงามและคงทน โดยทำการเคลือบขี้ผึ้ง เพื่อให้เงาและมีความแข็งแรงมากยิ่งขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ โดยผู้อาวุโสที่ประกอบอาชีพจักสาน ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี สานชะลอมออกมา 4 แบบ เพื่อนำไปสอบถาม โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่

ประวัติความเป็นมาและบริบทของตำบล การประกอบอาชีพจักสาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสาน และรูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว โดยผู้อาวุโสได้ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นมา และนำไปสอบถามความพึงพอใจของผู้ประกอบอาชีพจักสานในชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ ในขั้นตอนที่ 3 ต่อไปหากมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก หรือมีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 แสดงว่าผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัวสามารถนำไปเป็นต้นแบบเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปได้

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพจักสานในชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอยู่ทั้งหมด ณ เวลานั้น จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตัวแบบผลิตภัณฑ์ชะลอมจักสานจากต้นเหหัว จำนวน 4 แบบ แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบอาชีพจักสานในชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ประกอบอาชีพจักสานต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว ผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย รูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว จำนวน 4 ข้อ ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน จำนวน 6 ข้อ และด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 4 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบอาชีพจักสานในชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 20 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีผลการวิจัยพบดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ตำบลวังยางมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกยังมีกิจกรรมเกิดขึ้นในชุมชนได้ คือ การทำนาเหั่วครบวงจร เป็นกิจกรรมเรียนรู้ที่ครบวงจรที่เรียนรู้ตั้งแต่วิธีการปลูก การดำ การงม การเพาะ และการแปรรูปเหั่ว ซึ่งต้องอาศัยภูมิปัญญาในการทำของคนในชุมชนวังยาง โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเรียนรู้กิจกรรมจากประสบการณ์ตรง สามารถลงมือปฏิบัติเพื่อสัมผัสประสบการณ์จริงในนาเหั่วร่วมกับเกษตรกรผู้ปลูกเหั่วพร้อมทั้งเกษตรกรคอยให้ความรู้อย่างใกล้ชิดไปด้วย ซึ่งผลเหั่วที่นักท่องเที่ยวสามารถงมขึ้นมาได้นั้นยังสามารถนำไปประกอบอาหาร และดื่มให้นักท่องเที่ยวได้รับประทาน รวมทั้งใช้เป็นของฝากและของที่ระลึกได้อีกด้วย รวมทั้งมีความต้องการพัฒนาเครื่องจักสานรูปแบบชะลอมสำหรับให้นักท่องเที่ยว เพื่อใช้ในกิจกรรมการเก็บเกี่ยวเหั่วเป็นของฝาก ของที่ระลึก และในอนาคตต้องการพัฒนารูปแบบเครื่องจักสานประเภทของชำร่วยให้มีรูปแบบที่หลากหลายขึ้น เช่น การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การสานปลาตะเพียน ของเล่นเด็ก ตุ๊กตา การสานแบบเหรียญโปรยทาน เป็นต้น ส่วนตลาดของผลิตภัณฑ์จักสาน ต้องการ

พัฒนาลวดลายโดยอาศัยพื้นฐานมาจากลายสอง ลายสาม ลายประสุกร ลายกระดิ่งฝัด และวัตถุดิบที่ใช้ พัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานโดยใช้ต้นแห้ว แทนการใช้ตอกไม้ไผ่

2. การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบดังนี้

2.1 ขั้นตอนการเตรียมต้นแห้ว เริ่มจากนำต้นแห้วที่เหลือจากการเก็บเกี่ยว นำมาคัดเลือกขนาดความยาวให้มีขนาดที่เท่ากัน จากนั้นนำผ้าชุบน้ำมันพืชขมิ้นที่ต้นแห้วให้ทั่ว ทั้งไว้ในร่มให้แห้ง และให้อากาศถ่ายเทได้สะดวกประมาณ 2 วัน จากนั้นชุบด้วยน้ำมันพืชอีกครั้งหนึ่ง และผึ่งลมให้แห้งอีก 2 วัน จากนั้นนำเก็บเพื่อเตรียมการจักสานต่อไป

2.2 ขั้นตอนการสาน เริ่มจากการทำเส้นให้แบน ก่อฐานด้านล่างด้วยเส้นแห้ว 2 ชนิด คือ เส้นยืน และเส้นนอน การสานขึ้นรูปทำเป็นรูปแบบชะลอม ทั้งหมด 4 รูปแบบ คือ ชะลอมจุก ชะลอมหูหิ้ว ชะลอมหูหิ้วทรงรี และแข่งชะลอมกลม

2.3 ขั้นตอนการเก็บรักษาเพื่อความสวยงามและคงทน โดยทำการเคลือบแชล็ค เพื่อให้เงาและมีความแข็งแรงมากยิ่งขึ้น

3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบอาชีพจักสานต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบดังนี้ ดังตาราง

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว

รูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ชะลอมจุก	3.95	0.605	มาก
2. ชะลอมหูหิ้ว	3.85	0.671	มาก
3. ชะลอมหูหิ้วทรงรี	3.50	0.688	ปานกลาง
4. แข่งชะลอมกลม	4.05	0.759	มาก
รวม	3.84	0.495	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้วของประกอบอาชีพจักสานในชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.495) เมื่อพิจารณารูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แข่งชะลอมกลม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.759) รองลงมาคือ ชะลอมจุก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.605) ชะลอมหูหิ้ว ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.671) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชะลอมหูหิ้วทรงรี ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.688)

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน

ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความประณีต สวยงาม และเรียบง่าย	3.50	0.688	ปานกลาง
2. มีประโยชน์ใช้สอย	3.65	0.745	มาก
3. มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสม	3.55	0.759	มาก
4. ใช้วัสดุคงทนถาวร มีคุณภาพดี และมีคุณค่า	3.25	0.716	ปานกลาง
5. บ่งบอกถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแปลกใหม่ สะดุดตา	3.90	0.553	มาก
6. มีสีไม่ด่าง และไม่หลุดลอกง่าย	3.50	1.051	ปานกลาง
รวม	3.56	0.565	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน ของประกอบอาชีพจักสานในชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.565) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลิตภัณฑ์จักสานบ่งบอกถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแปลกใหม่ สะดุดตา ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.553) รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์จักสานมีประโยชน์ใช้สอย ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.745) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผลิตภัณฑ์จักสานใช้วัสดุคงทนถาวร มีคุณภาพดี และมีคุณค่า ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.716)

ตาราง 3

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	4.35	0.489	มาก
2. เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์ให้กับชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	4.30	0.470	มาก
3. สร้างความน่าสนใจ ดึงดูดใจ แก่นักท่องเที่ยวและผู้พบเห็นทั่วไป	4.05	0.605	มาก
4. สร้างความประทับใจและความทรงจำที่ดีต่อการมาท่องเที่ยว	4.25	0.639	มาก
รวม	4.24	0.455	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ของผู้ประกอบการอาชีพจักสานในชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.639) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลิตภัณฑ์จักสานมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.489) รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์จักสานเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์ให้กับชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.470) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผลิตภัณฑ์

จักสานสร้างความน่าสนใจ ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้พบเห็นทั่วไป ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.605)

อภิปรายผล

ความพึงพอใจของผู้ประกอบอาชีพจักสานต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว พบว่า ผู้ประกอบอาชีพจักสาน มีความพึงพอใจทุกแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้วที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เชิงชะลอมกลม รองลงมาคือ ชะลอมจุก ชะลอมหูหิ้ว และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชะลอมหูหิ้วทรงรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากวัสดุในท้องถิ่น และผ่านการจักสาน ถักทอจากคนในท้องถิ่นที่มีทักษะฝีมือ จึงทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นน่าสนใจ และก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ในระดับมาก ดังที่ Community Enterprise Promotion Division (2014) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยการผลิต คือ การมุ่งส่งเสริมให้ผู้ผลิตเลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ในท้องถิ่น การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต พัฒนาประสิทธิภาพทักษะฝีมือแรงงาน การผลิต การสร้างความสมดุลของการผลิตกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการผลิต และแปรรูปภายใต้แนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืน สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อประหยัดพลังงาน ซึ่ง Sangchan (2012) ได้กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์จักสาน หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำขึ้นจากวิธีการจัก สาน ถักทอ จากวัสดุที่มีอยู่ตามท้องถิ่นทั่วไป เช่น หวาย ไม้ไผ่ ใบลาน กก ฟาง ก้าน และใบ มะพร้าว เป็นต้น ผลิตภัณฑ์จักสานเป็นหัตถกรรมที่สันนิษฐานว่าเก่าแก่ที่สุดของมนุษย์ เพราะว่าทำขึ้นจากวัสดุที่หาง่าย จากหลักฐานที่ขุดพบจากเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งพอจะยืนยันได้ว่า มนุษย์รู้จักทำเครื่องจักสานมานาน และเก่าแก่กว่าหัตถกรรมอื่น ๆ นอกจากนี้ Suksikam et al. (2014) กล่าวว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นกระบวนการที่จะทำให้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติ หรือ

ลักษณะเป็นที่ชื่นชอบและถูกใจของกลุ่มลูกค้า โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้องเริ่มทดลองทำต้นแบบขึ้นมาก่อน หากพบปัญหาให้แก้ไขให้เรียบร้อย ทดลองตลาดว่า ตลาดถูกใจ ชื่นชอบหรือติดใจในเรื่องใดบ้าง หากมีข้อบกพร่องหรือไม่ถูกใจ ต้องแก้ไขตัวผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

2. ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน พบว่า ผู้ประกอบอาชีพจักสานมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลิตภัณฑ์จักสานบึงบอกถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแปลกใหม่ สะดุดตา รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์จักสานมีประโยชน์ใช้สอย และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผลิตภัณฑ์จักสานใช้วัสดุคงทนถาวร มีคุณภาพดี และมีคุณค่า ดังที่ Sangchan (2012) กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีความสวยงามน่าใช้ (Aesthetics or sales appeal) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีรูปทรง ขนาด สี สันสวยงาม น่าใช้ ตรงตามรสนิยมของกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะต้องมีหน้าที่ใช้สอยถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ สามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยตามที่ผู้บริโภคต้องการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรเลือกวัสดุที่มีคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความใส ผิวมันวาว ทนความร้อน ทนกรดด่าง ไม่ลื่น ฯลฯ ให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์นั้นๆ และผลิตภัณฑ์ทุกชนิดควรออกแบบให้สามารถบำรุงรักษา และแก้ไขซ่อมแซมได้ง่าย ไม่ยุ่งยากเมื่อมีการชำรุดเสียหายเกิดขึ้นง่าย และสะดวกต่อการทำความสะอาดเพื่อช่วยยืดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งควรมีค่าบำรุงรักษาและการสึกหรอดำ รวมทั้ง Chandhasa (2010) พบว่า ผลการวิเคราะห์การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยผู้เชี่ยวชาญการออกแบบรูปแบบ ของเก้าอี้โยกที่ออกแบบและพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับวัสดุและ กรรมวิธีการผลิต มีความสวยงามและหลากหลายที่เป็นเอกลักษณ์อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ Thai Youth Encyclopedia (2010) ยังกล่าวว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นสิ่งจำเป็นต่อการขายผลิตภัณฑ์ให้ลดกรรม เพราะผู้บริโภคมักไม่ชอบความจำเจ การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ลดกรรมแต่ละชนิด ย่อมมีความแตกต่างกันไปตาม

ลักษณะเฉพาะตัวสินค้า เช่น สินค้าที่มีประโยชน์ทางการใช้สอย นอกจากต้องมีรูปแบบใหม่สวยงามแล้ว จะต้องมีความคงทนด้วย แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีความประณีตพิถีพิถันในการผลิต นอกจากการพัฒนาารูปแบบให้มีความแปลกใหม่แล้ว สิ่งที่ต้องทำอย่างยิ่งคือ การนำเอาเทคนิคการผลิต สมัยใหม่ รวมทั้งเครื่องมือสมัยใหม่ เข้ามาช่วย เพื่อช่วยพัฒนาให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพดีและต้นทุน การผลิตที่ไม่สูงจนเกินไป

3. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ประกอบอาชีพจักสานมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นเหหัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลิตภัณฑ์จักสานมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์จักสานเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมและสร้างภาพลักษณ์ให้กับชุมชนตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผลิตภัณฑ์จักสานสร้างความน่าสนใจ ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้พบเห็นทั่วไป ดังที่ Wikipedia (2020) ได้กล่าวถึงเครื่องจักสานไทยในภาคต่าง ๆ นั้น มีมากมายหลายชนิด และมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่แตกต่างกันไป ลักษณะเฉพาะถิ่นของเครื่องจักสานเหล่านั้น สะท้อนให้เห็นสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละท้องถิ่น สภาพการดำรงชีวิต ขนบประเพณี ความเชื่อ ตลอดจนถึงการนับถือศาสนาของกลุ่มชนที่ผลิตเครื่องจักสาน เครื่องจักสานจึงเป็นศิลปหัตถกรรม มีคุณค่าในฐานะที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ได้คืออย่างหนึ่ง นอกจากนี้เครื่องจักสานยังเป็นงานศิลปหัตถกรรม ที่สะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของชาวบ้านได้หลายอย่าง เช่น สะท้อนให้เห็นความชาญฉลาด ในการเลือกสรรวัตถุดิบ ที่จะนำมาใช้ทำเครื่องจักสาน ซึ่งชาวบ้านจะมีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของวัตถุดิบแต่ละชนิดเป็นอย่างดีแล้ว นำมาดัดแปลงแปรรูปเป็นวัสดุที่ใช้ทำเครื่องจักสานด้วยวิธีง่าย ๆ แต่สนองการใช้สอยได้ดี เช่น ชาวภาคใต้นำใบลำเจียก หรือใบปาล์มนั้น มาจักและสานเป็นเสื่อและกระสอบ โดยนำใบลำเจียกไปลนไฟให้ใบนิ่มก่อนที่จะจักเป็นเส้น หรือนำต้นลำเจียกไปแช่โคลน แล้วรีดให้แบน หรือการจักไม้ไผ่เป็นดอกแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสม ที่จะใช้สานเครื่องจักสานแต่ละชนิด สิ่งเหล่านี้เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้าน ที่ชาวบ้านเรียนรู้ จากการสังเกต และการ

ทดลองสืบต่อกันมาแต่บรรพบุรุษ จนทำให้เครื่องจักสานแต่ละชนิด มีรูปแบบ และประโยชน์ใช้สอยที่สมบูรณ์ลงตัว และมีคุณค่าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเครื่องจักสานไทย คือ คุณค่าในการแสดงออกทางอารมณ์ และจิตใจของช่างพื้นบ้าน เครื่องจักสานหลายชนิดของไทย สานอย่างละเอียดประณีต ซึ่งแสดงให้เห็นอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนของผู้สานได้เป็นอย่างดี และความละเอียดประณีตนั้น เริ่มตั้งแต่การแปรรูปวัตถุดิบ เช่น การจักตอก และเหลาให้เป็นเส้นเล็กๆ เพื่อใช้สานและถักส่วนที่ต้องการความละเอียดประณีตของเครื่องจักสาน จนถึงการสานเป็นลวดลายซับซ้อน ดังนั้น เครื่องจักสานไทยเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของไทย ที่ทำสืบต่อกันมาแต่โบราณ แม้ทุกวันนี้จะมีเครื่องมือเครื่องใช้ ที่ทำจากโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้นก็ตาม แต่ก็ยังมีเครื่องมือเครื่องใช้หลายชนิด ที่ไม่สามารถผลิตด้วยวัตถุดิบอื่นๆ ที่ผลิตด้วยเครื่องจักรตามระบบอุตสาหกรรม มาใช้แทนเครื่องจักสานได้ เช่น เครื่องจักสานประเภทก่องข้าว ที่กล่าวแล้ว ไม่มีภาชนะอื่นใดใส่ข้าวเหนียวหนึ่งได้ดีเท่าก่องข้าว และกระดืบที่สานด้วยไม้ไผ่ ไม่มีเครื่องจับปลาที่ ทำด้วยวัตถุดิบอย่างอื่นมาแทนที่ ลอบ ไซ สุ่ม ที่ สานด้วยไม้ไผ่ได้ สิ่งเหล่านี้ แสดงให้เห็นคุณลักษณะพิเศษของเครื่องจักสานที่มีคุณค่าในตัวเอง ยกที่จะใช้งานหัตถกรรมและอุตสาหกรรมอย่างอื่น ทดแทนได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เครื่องจักสานมีอายุ ขึ้นยาวสืบต่อกันมานับพันปี เพราะการทำเครื่องจักสาน ต้องใช้ความชำนาญ และความสามารถเฉพาะตัวของช่างพื้นบ้านแต่ละถิ่น สิ่งเหล่านี้เป็นคุณค่าพิเศษของเครื่องจักสานที่ต่างไปจากผลิตภัณฑ์อื่นที่ผลิตด้วยเครื่องจักร เครื่องจักสานจึงเป็นงานศิลปหัตถกรรม ที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของไทยที่ควรอนุรักษ์ไว้สืบไป ซึ่ง Raknui (2006) เครื่องจักสานกลุ่มบ้าน โปธิ์ศรีซึ่งได้ก่อตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อรวบรวมชาวบ้าน เชื้อสายไทยพวนที่มีความรักในงานศิลปสืบสานงานจักสาน เน้นการอนุรักษ์เครื่องจักสานลวดลาย โบราณประยุกต์เข้ากับรูปทรงได้อย่างกลมกลืน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่มีประเพณีและวัฒนธรรม แบบดั้งเดิมควบคู่กับการตั้งถิ่นฐานเป็นสิ่งสำคัญ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษา พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน พบว่า ผู้ประกอบอาชีพจักสานมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว ด้านผลิตภัณฑ์จักสาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลิตภัณฑ์จักสานบ่งบอกถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแปลกใหม่ สะดุดตา ดังนั้นผู้ประกอบอาชีพจักสาน ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน โดยออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่ ทันสมัยนิยม สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวสูงสุด

2. จากผลการศึกษา พบว่า ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ประกอบอาชีพจักสานมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นแห้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลิตภัณฑ์จักสานมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ดังนั้นผู้ประกอบอาชีพจักสาน ควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานที่เน้นใช้วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยจักสานด้วยลวดลายที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย

References

- Chandhasa, R. (2010). *This research on the handicraft product made of vetiver*. Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University. [in Thai]
- Community Enterprise Promotion Division. (2014). *Community enterprise*. <http://www.sceb.doae.go.th/> [in Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2020). *Summary the twelfth national economic and social development plan (2017-2021)*. <https://www.nesdc.go.th/> [in Thai]

- Raknui, N. (2006). *A study of basketry in Changwat Suphanburi: A case study of Pho Sri village group, Tambol Bang Pla Ma, Amphoe Bang Pla Ma, Changwat Supan Buri*, [Master's thesis]. Bangkok: Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Sangchan, N. (2012). *The lighting series from Lkum-Kla design for living room*, [Master's thesis]. Bangkok: Silpakorn University. [in Thai]
- Suksikarn, R., Suksikarn, J., & Chuaykrod, M. (2011). The development on shadow puppet carving handicraft by participatory action research: A case study of shadow puppet leather carvin. *Silpakorn University Journal*, 31(2), 69-82. [in Thai]
- Suphan.biz. (2020). *Water Chestnuts Field Suphanburi*. <http://www.suphan.biz/waternut.htm> [in Thai]
- Tourism Authority of Thailand. (2017). *The second national tourism development plan (2017 - 2021)*. Bangkok: PW Printing Co., Ltd [in Thai]
- Wikipedia. (2020). *Wicker*. <https://th.wikipedia.org/wiki/> [in Thai]

Authors

Mr.Akkarapol Waichiangkha

Miss.Kanchana Fuangsri

Suan Dusit University, Suphanburi campus,

57 Khokkhotao, Mueang Saphan Buri, Suphan Buri

Tel.: 089-905-7929 Email: akkarapol_wai@dusit.ac.th